

Міністерство освіти і науки України
Інститут педагогіки НАПН України
Відділ початкової освіти імені О. Я. Савченка
Інституту педагогіки НАПН України
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського
Львівський національний університет імені Івана Франка
Полтавський національний педагогічний університет
імені В. Г. Короленка
Маріупольський державний університет
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка
Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини
Мукачівський державний університет
Департамент освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації
Комунальний заклад «Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»
Обласний коледж «Кременчуцька гуманітарно-технологічна академія
імені А. С. Макаренка» Полтавської обласної ради
Комунальний заклад «Прилуцький гуманітарно-педагогічний фаховий коледж імені
Івана Франка» Чернігівської обласної ради
Комунальний заклад Сумської обласної ради «Лебединський педагогічний фаховий
коледж імені А. С. Макаренка»
Комунальний заклад Сумської обласної ради «Путівльський педагогічний фаховий
коледж імені С. В. Рудисва»
Комунальна установа «Центр професійного розвитку педагогічних працівників»
Глухівської міської ради Сумської області

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
*Всеукраїнського науково-методичного
семінару*
**«Компетентнісний підхід в освіті:
теорія і практика»**

16 листопада 2023 року

Глухів 2023

УДК 373.3:001.891(082)

К 63

Рекомендовано рішенням Вченої ради Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка (протокол № 4 від 06.12.2023 року).

Компетентнісний підхід в освіті: теорія і практика: збірник матеріалів Всеукраїнського науково-методичного семінару (16 листопада 2023 року, м. Глухів) / за заг. ред. Ольги Вишник. Глухів, 2023. 241 с.

Редколегія випуску:

Головний редактор: кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики початкової освіти Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка Вишник Ольга Олександрівна

Члени редколегії:

Зенченко Тетяна Федорівна, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри теорії і методики початкової освіти Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

Пінчук Ірина Олександрівна, доктор педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики початкової освіти Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

Собко Валентина Олексіївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики початкової освіти Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

Кухарчук Ірина Олексіївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики початкової освіти Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

Вишник Олена Олександрівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики початкової освіти Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

Мозуль Ірина Вікторівна, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри теорії і методики початкової освіти Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.

До збірника ввійшли матеріали і тези доповідей, подані учасниками Всеукраїнського науково-методичного семінару «Компетентнісний підхід в освіті: теорія і практика» (16 листопада 2023 року, Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка).

Тексти публікуються в авторській редакції. За науковий зміст і якість поданих матеріалів відповідають автори, а також (для студентів і аспірантів) наукові керівники.

ЗМІСТ

<i>Антипенко Ірина Андріївна</i>	Методика формування ключових і предметних компетентностей у здобувачів загальної середньої освіти	10
<i>Барко Михайло Юрійович</i>	Культурна спадщина та музична освіта: вплив вивчення класичної та національної музики на формування культурної компетентності молодших школярів	11
<i>Барсукова Марина Миколаївна</i>	Концептуальні основи розвитку діалогічного мовлення молодших школярів	13
<i>Бейгул Ніна Юрїївна</i>	Використання здоров'язбежувальних технологій в освітньому процесі початкової школи	15
<i>Білевщук Наталія Миколаївна</i>	Розвиток пізнавальної активності молодших школярів як один із аспектів реалізації компетентнісно-орієнтованого підходу на уроках української мови в початковій школі	17
<i>Білоуха Олена Богданівна</i>	Ефективні стратегії формування іншомовної комунікативної компетентності учнів початкової школи	18
<i>Бойко Галина Олегівна</i>	Навчання іноземної мови учнів початкових класів з України в Польщі: реалії сьогодення	21
<i>Булгакова Альбіна Валеріївна</i>	Формування ключових компетентностей на уроках математики	23
<i>Величко Ірина Юрїївна</i>	Значення інтерактивних методів навчання в освітньому процесі з «я досліджую світ» у 1-4 класах	25
<i>Верезуб Наталія Олександрівна</i>	Методика впровадження технології розвитку критичного мислення в освітній процес початкової школи	29
<i>Вишник Ольга Олександрівна</i>	Емоційний інтелект як ключовий фактор у формуванні психологічного благополуччя молодших школярів	32
<i>Ворона Віталіна Валеріївна</i>	Науково-теоретичні засади формування медіакомпетентності молодших школярів	35
<i>Востополець Аліна Вячеславівна</i>	Робота над синонімами як засіб увиразнення мовлення третьокласників	37
<i>Гарета Олег Романович</i>	Інформаційно-комунікаційні технології як засіб формування соціальної компетентності молодших школярів	39
<i>Го Цзянькунь</i>	Шляхи формування комунікативної компетентності майбутніх учителів образотворчого мистецтва	41

Го Цзянькунь,

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти 3 курсу Харківського НПУ імені Г. С. Сковороди.

Науковий керівник:

Ткаченко Лідія Петрівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії і методики викладання філологічних дисциплін у дошкільній, початковій і спеціальній освіті Харківського НПУ імені Г. С. Сковороди

ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

Ключові слова: комунікація, компетентність, взаємодія, мистецтво, учитель, вернісаж, музей, педагогіка, практикум.

Реформування української системи освіти актуалізувало значну кількість питань, пов'язаних із пошуком інноваційних форм роботи, новітніх підходів до організації практичної підготовки та шляхів формування гнучких навичок, які є підґрунтям для подальшої успішної професійної реалізації. Однією з провідних навичок для особистісного розвитку й підвищення рівня професійної компетентності є навичка комунікативної взаємодії, що в умовах освітнього середовища стає основою для ефективної роботи.

Підготовка майбутнього вчителя образотворчого мистецтва – багатогранний і складний процес, що спонукає і до виконання важливих освітніх місій, і до постійного оновлення змістового компонента, і до пошуку тих оптимальних технологій, які сприяють формуванню високого професійного рівня [1]. Особливо важливо сформувати комунікативну компетентність як складник компетенції фахової. Безумовно, розвиток комунікативних умінь, розпочатий у школі, продовжується під час вивчення дисциплін загальноосвітнього циклу: української мови за професійним спрямуванням, іноземної мови, філософії, однак виникає нагальна потреба в пошуку таких шляхів формування комунікативної компетентності, які б розвивали саме фахову комунікацію. Одним з дієвих, на наш погляд, шляхів є формування комунікативної компетентності в контексті застосування практично спрямованих форм реалізації усного й писемного мовлення. Усні форми спрямовані на розповідь про художника, картину, витвір мистецтва, манеру малювання, специфіку технік виконання, палітру, гру тіні і світла, манеру живопису. У цьому сенсі цікавими видами роботи є практикуми, що мають не лише реалізувати триєдину мету (пізнавальну, виховну, розвивальну), а й напрацювати навички проведення інструктажів, пояснення алгоритмів роботи з різними видами матеріалів, добір кольорової гами. Практика усного монологу набуває нових смислів, коли пов'язана з професійною тематикою, тому доцільно організовувати вернісажі робіт викладачів і студентів для предметного обговорення, напрацювання параметрів роботи і критеріїв її оцінки. Майбутньому вчителю образотворчого мистецтва необхідно мати достатньо потужний професійно-термінологічний лексичний запас, яким він би міг послуговуватися не лише під час освітнього процесу чи позаурочної роботи з дітьми й колегами, а й для написання статей із фахової проблематики (критичних, аналітичних,

оглядових), для створення прес-релізів, анонсів, опису каталогів. Важливим етапом розвитку комунікативної компетентності є відвідування тренінгів, що спрямовані на розкриття внутрішнього світу, лідерського потенціалу, умінь вести дискусії, вправно аргументувати й доводити власну точку зору, не порушуючи етичних приписів. Кожен факультет, який готує вчителів образотворчого мистецтва, має музей. Сьогодні музейна педагогіка стає освітнім трендом, а музей – частиною освітнього середовища, на базі якого можна організувати інтерактивні заходи, клуби цікавих зустрічей, проводити творчі вечори й засідання проблемних груп. Отже, формування комунікативної компетентності майбутніх учителів образотворчого мистецтва потребує якісно нових шляхів.

Список використаних джерел

1. Падалка Г. М. Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін). Київ : Освіта України, 2008. 274 с.

Голов'янова Ганна Сергіївна,

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти 1 курсу ННІ Педагогіки і психології Глухівського НПУ ім. О. Довженка.

Науковий керівник:

Литвинов Андрій Сергійович, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики початкової освіти Глухівського НПУ ім. О. Довженка

ФОРМУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ З ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННО-ОСВІТНІХ РЕСУРСІВ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Ключові слова: інформаційні технології, молодші школярі, освітній процес, іноземна мова, дистанційне навчання.

Один із основних викликів сучасної освіти – організація необхідних умов для всебічного розвитку і самореалізації кожного громадянина України. Гарантією результативності навчального процесу молодших школярів є ефективність пізнавальної діяльності, від якої залежить висока мотивація навчання, вдосконалення інтелектуальних здібностей та вроджених задатків.

Головне завдання початкової школи – не просто давати знання, а плекати особистість, яка хоче і вміє вчитися. У педагогічній взаємодії з учнем учитель виконує роль помічника, організатора, завдання якого спрямоване на розвиток ключових компетентностей НУШ, психосоціальних компетентностей та домінуючих життєвих навичок. Не менш важливим є концентрація уваги на активності, самостійності, творчих та пізнавальних здібностях. Варто також зазначити головні риси в процесі формування пізнавального інтересу: ініціативність пошуків, активність і самостійність учнів у здобутті знань, емоційна сфера дітей молодшого шкільного віку. Остання відіграє не менш важливу роль у розвитку пізнавальних здібностей: формується позитивне